

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 14.10.2020 r.
COM(2020) 950 final

ANNEX 2

ZAŁĄCZNIK

do

SPRAWOZDANIA DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW

**Sprawozdanie na temat stanu unii energetycznej na 2020 r. na podstawie
rozporządzenia (UE) 2018/1999 w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami
w dziedzinie klimatu**

Załącznik – Dotacje w dziedzinie energetyki w UE

1. Wprowadzenie

Rozporządzenie w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu („rozporządzenie w sprawie zarządzania unią energetyczną”) zobowiązuje Komisję do składania co roku sprawozdań na temat postępów państw członkowskich w zakresie stopniowego wycofywania **dotacji w dziedzinie energetyki**, w szczególności **dopłat do paliw kopalnych**¹.

Niniejszy załącznik stanowi odpowiedź na ten wymóg dzięki temu, że przedstawiono w nim informacje na temat starań UE na rzecz stopniowego wycofywania tych dotacji. Jest to zgodne ze zobowiązaniami podjętymi w porozumieniu paryskim², z konkluzjami/zobowiązaniami ze szczytów grupy G7³ i grupy G20⁴ oraz odpowiada zasadzie „nie szkodzić” przedstawionej w komunikacie w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu, przywołanej w ramach Next Generation EU.

Monitorowanie i analizowanie dotacji jest istotne, ponieważ środki dotyczące dotacji mogą wpływać na upowszechnianie nowych technologii w sektorze energetycznym i zużycie energii z różnych źródeł oraz mogą wiązać się ze znacznym obciążeniem dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw. W zależności od swojej struktury dotacje mogą stanowić czynnik sprzyjający lub barierę dla promowania integracji systemu energetycznego, a w szerszym zakresie – dekarbonizacji systemu energetycznego. Dotyczy to również cen energii, ponieważ dotacje mogą wywierać wpływ na dochody odbiorców energii i podaż produktów energetycznych.

Dopłaty do paliw kopalnych są kosztowne dla budżetów publicznych i stanowią zagrożenie dla transformacji ekologicznej. W wielu przypadkach są one sprzeczne z zachętami inwestycyjnymi dotyczącymi technologii ekologicznych i nie przyczyniają się do wyrównania szans wszystkich źródeł energii, w tym energii ze źródeł odnawialnych. Aby wesprzeć starania na rzecz stopniowego wycofywania dopłat do paliw kopalnych, Komisja i państwa członkowskie zintensyfikowały w ostatnich latach proces monitorowania dotacji w dziedzinie energetyki, a w szczególności dopłat do paliw kopalnych. Niniejsze sprawozdanie opiera się zatem na dwóch źródłach. Pierwszym z nich jest kompleksowe opracowanie przygotowane dla Komisji („badanie”)⁵, które obejmuje państwa członkowskie UE i wszystkie główne źródła energii w różnych sektorach gospodarki. Drugie źródło to informacje od państw członkowskich zawarte w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu w celu zgłaszania dotacji w dziedzinie energetyki, w szczególności w odniesieniu do paliw kopalnych, oraz o postępach w ich stopniowym wycofywaniu.

W niniejszym załączniku dokonano przeglądu różnych rodzajów dotacji z uwzględnieniem środków związanych z wytwarzaniem energii, zapotrzebowaniem, efektywnością

---

¹ Art. 35 lit. n) rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną (2018/1999/UE).

² https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf

³ Deklaracja przywódców grupy G7: <https://www.mofa.go.jp/files/000160266.pdf>

⁴ Deklaracja ze szczytu grupy G20 w Pittsburghu:

<http://www.g20.utoronto.ca/2009/2009communiqué0925.html#energy>

⁵ Study on energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments (Badanie kosztów energii, podatków i wpływu interwencji rządowych na inwestycje)

https://ec.europa.eu/energy/studies_main/final_studies/study-energy-costs-taxes-and-impact-government-interventions-investments_en Zwane dalej „badaniem zleconym przez Komisję”.

energetyczną, infrastrukturą oraz badaniami i rozwojem. Poświęcono w nim uwagę dotacjom w energetyce, transporcie, gospodarstwach domowych i sektorach przemysłu. Dotacje zgłoszone przez państwa członkowskie w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu obejmują jednak węższy zakres. Wynika to z faktu, że obecnie brak jest standardowej definicji dotacji w dziedzinie energetyki w całej UE, co pozostawia państwom członkowskim znaczną swobodę w zakresie sprawozdawczości. W niektórych szeregu krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu informacje na temat dotacji są również fragmentaryczne lub nie podano ich w ogóle.

W tegorocznym sprawozdaniu potwierdzono, że pomimo pozytywnych zmian w niektórych państwach członkowskich ogólna kwota dotacji w dziedzinie energetyki, zwłaszcza dopłat do paliw kopalnych, które mają niekorzystny wpływ na osiągnięcie neutralności klimatycznej i szerzej zakrojonych celów Zielonego Ładu, takich jak jakość powietrza i zdrowie, nadal nieznacznie wzrasta. Niektóre państwa członkowskie – Austria, Dania, Estonia i Węgry – podjęły działania przeciw tej ogólnej tendencji, znacznie ograniczając dopłaty do paliw kopalnych.

W związku z pandemią COVID-19 konieczne było zastosowanie odpowiednich środków w celu zapewnienia odbudowy i zwiększenia odporności w państwach członkowskich UE. Obecnie nie są dostępne solidne dane oparte na dowodach, które pozwoliłyby ocenić wpływ COVID-19 na dotacje. Wstępne szacunki sugerują jednak, że kryzys mógł doprowadzić do dodatkowych dotacji w dziedzinie energetyki, w tym do paliw kopalnych.

Kwestia ta zostanie omówiona bardziej szczegółowo w przyszłorocznym sprawozdaniu.

2. Dotacje w dziedzinie energetyki i dopłaty do paliw kopalnych w UE

2.1. Dotacje w dziedzinie energetyki w UE

W niniejszym sprawozdaniu uznaje się, że dotacje w dziedzinie energetyki istnieją, jeżeli na terytorium państwa członkowskiego⁶ występuje wkład finansowy ze strony rządu lub jakiegokolwiek organu publicznego zgodnie z tą samą koncepcją, jaką zastosowano w badaniu zleconym przez Komisję. Dotacji w dziedzinie energetyki można udzielać w różnych formach, takich jak bezpośrednie przekazanie środków finansowych (np. dotacje, pożyczki), utracone dochody władz publicznych (np. bodźce i ulgi podatkowe), dostarczanie towarów i świadczenie usług, płatności na rzecz mechanizmów finansowania oraz wsparcie w zakresie dochodów lub cen.

Ogólnie rzecz biorąc, **dotacje w dziedzinie energetyki w UE ogółem** oszacowano na 159 mld EUR w 2018 r.⁷ W ostatnim dziesięcioleciu dotacje zwiększały się, niemniej jednak wzrost ten uległ spowolnieniu i wyniósł jedynie 5 % od 2015 r. Chociaż w ostatnim dziesięcioleciu wzrost dotacji był w dużej mierze spowodowany wsparciem na rzecz energii ze źródeł odnawialnych, to od 2015 r. wyniósł on jedynie o 4 %. Od 2015 r. dotacje na efektywność energetyczną wzrosły o 21 %, przyczyniając się do inwestycji w ograniczenie zapotrzebowania na energię. Dotacje dotyczące zapotrzebowania na energię, które zachęcają

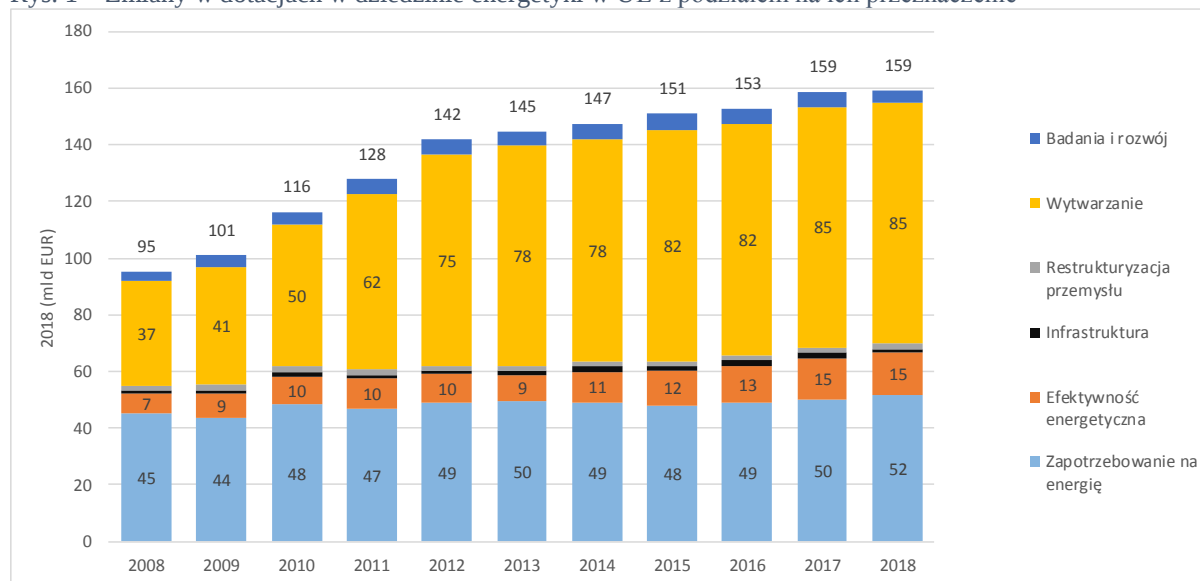
⁶ Zgodnie z koncepcjami określonymi w Porozumieniu w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych Światowej Organizacji Handlu (WTO)

(https://www.wto.org/english/tratop_e/scm_e/scm_e.htm).

⁷ Źródło: badanie zlecone przez Komisję.

do zużycia energii (np. w formie ulg podatkowych lub wsparcia dochodów), wzrosły w tym samym okresie o 8 %.

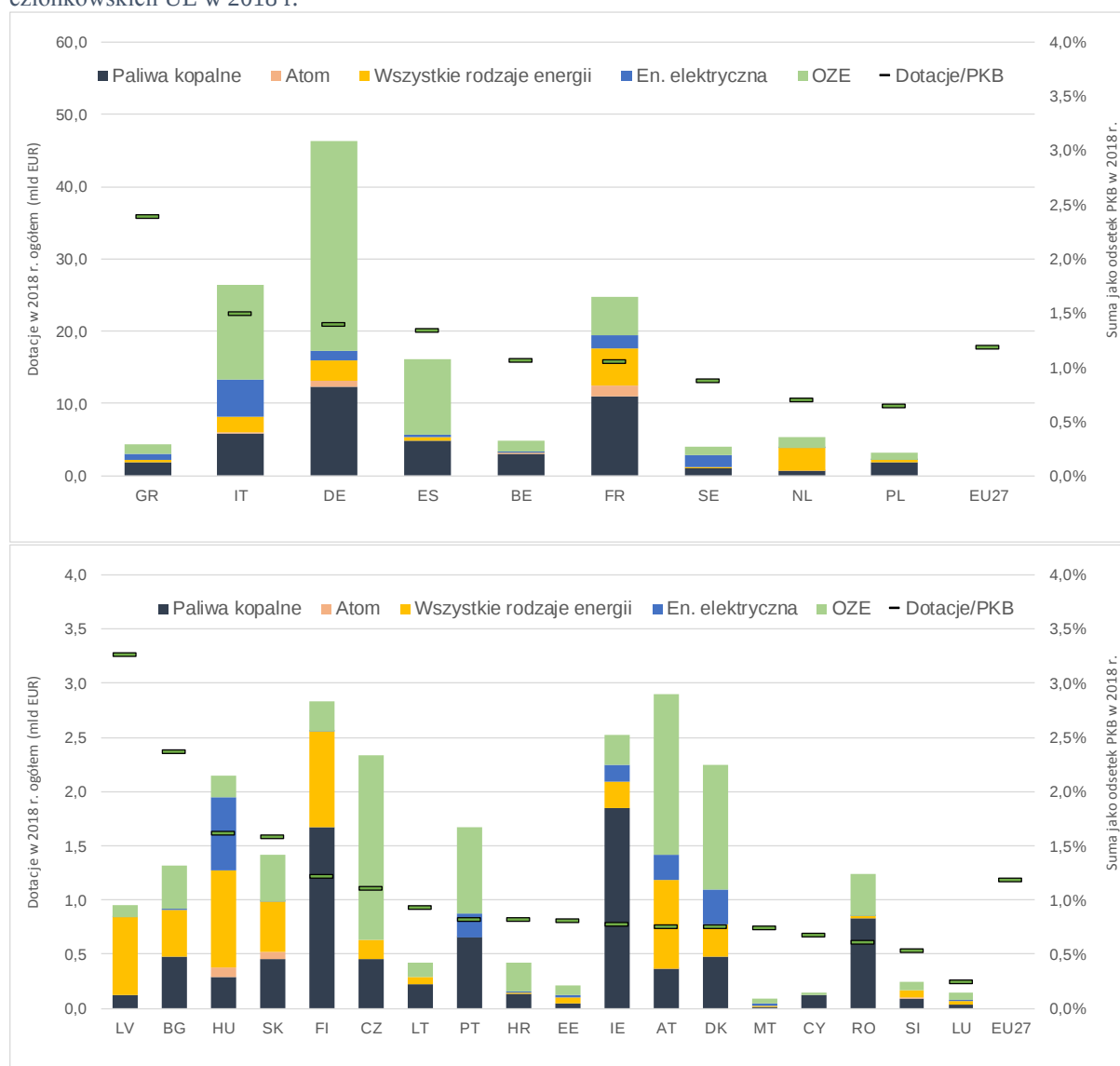
Rys. 1 – Zmiany w dotacjach w dziedzinie energetyki w UE z podziałem na ich przeznaczenie

Źródło: Study on energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments (Badanie kosztów energii, podatków i wpływu interwencji rządowych na inwestycje).

W 2018 r. stosunek dotacji w dziedzinie energetyki do PKB wahał się od 3,3 % na Łotwie do 0,2 % w Luksemburgu, przy czym średnia dla UE wynosiła 1,2 %. Występowały jednak również różnice pod względem głównych rodzajów dotacji. Na przykład na Łotwie dotacjami wspierano głównie środki na rzecz efektywności energetycznej, natomiast w Niemczech prawie dwie trzecie całkowitej wielkości dotacji przeznaczono na wsparcie odnawialnych źródeł energii. We Francji, Belgii, Polsce, Grecji, Irlandii i Finlandii największy odsetek dotacji wydano na paliwa kopalne (choć w wartościach bezwzględnych dopłaty do paliw kopalnych we Francji były nieco niższe niż w Niemczech).

Rys. 2 – Dotacje w dziedzinie energetyki w wartościach bezwzględnych oraz jako procent GDP w państwach członkowskich UE w 2018 r.

Źródło: Study on energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments (Badanie kosztów energii, podatków i wpływu interwencji rządowych na inwestycje). Energia elektryczna odnosi się do ogólnego wsparcia na rzecz energii elektrycznej nie dotyczącego konkretnej technologii, natomiast wszystkie rodzaje energii odnoszą się do środków, których nie można przypisać do jednej technologii (lub wsparcia wielu technologii).

Większość dotacji w 2018 r. dotyczyła⁸ sektora energetycznego (92 mld EUR), a następnie przemysłu (20 mld EUR), gospodarstw domowych (17 mld EUR), transportu (13 mld EUR) i rolnictwa (5 mld EUR).

⁸ Dotacje o różnym przeznaczeniu mają różne znaczenie w poszczególnych sektorach gospodarki. Dotacje mające na celu wsparcie produkcji energii (np. taryfy gwarantowane) i infrastruktury energetycznej zaobserwowano niemal wyłącznie w sektorze energetycznym, natomiast dotacje przyznawane na konsumpcję (zapotrzebowanie na energię, np.: zwolnienia podatkowe dla paliw) były charakterystyczne dla sektorów zużywających energię, takich jak przemysł, transport, gospodarstwa domowe i rolnictwo. Dotacje na efektywność energetyczną były bardziej równomiernie rozłożone w poszczególnych sektorach.

Na energię ze źródeł odnawialnych przypadło prawie trzy czwarte dotacji w sektorze energetycznym, co świadczy o nieustającym znaczeniu dotacji dla źródeł odnawialnych wspierających wprowadzanie energii ze źródeł odnawialnych w sektorze energetycznym. W ostatnich latach znaczenie instrumentów dotyczących dotacji na nowe projekty zmalało głównie z powodu obniżających się kosztów inwestycji związanych z wykorzystaniem energii wiatrowej i słonecznej, co doprowadziło do niższego wzrostu dotacji dla odnawialnych źródeł energii w UE. Trzy najważniejsze technologie energii odnawialnej (energia słoneczna, energia wiatrowa i biomasa) otrzymały, odpowiednio, 30 %, 22 % i 16 % dotacji dla sektora energetycznego ogółem.

Trzema najważniejszymi instrumentami dotacji mającymi na celu promowanie **energii ze źródeł odnawialnych** były taryfy gwarantowane (które nadal stanowią 70 % dotacji do odnawialnych źródeł energii ogółem⁹), premie gwarantowane i kwoty energii ze źródeł odnawialnych ze zbywalnymi certyfikatami. Oprócz sektora energetycznego odnawialne źródła energii odgrywają również rolę w transporcie, przy czym około 10 % dotacji otrzymywanych przez ten sektor dotyczyło biopaliw.

W 2018 r. na **efektywność energetyczną** przeznaczono około 9 % unijnych dotacji w dziedzinie energetyki w UE ogółem. Największymi beneficjentami tych dotacji były gospodarstwa domowe. Na poziomie UE dotacje na efektywność energetyczną wyniosły zaledwie 0,1 % PKB, podczas gdy na Łotwie osiągnęły 2,4 %, a na Węgrzech i w Bułgarii 0,7 %. Efektywność energetyczna, zwłaszcza w sektorze mieszkaniowym i przemysłowym, przyczynia się do osiągnięcia celów związanych ze zmianą klimatu, w przeciwieństwie do dotowania zapotrzebowania na energię i zużycia paliw kopalnych.

W 2018 r. w ramach specjalnych dotacji na **mechanizmy płatności z tytułu zdolności wytwórczych**¹⁰ przeznaczono około 2,2 mld EUR, a w ciągu ostatnich kilku lat utrzymywały się one na stałym poziomie wynoszącym średnio około 2 mld EUR.

Jeśli chodzi o głównych odbiorców dotacji, w 2018 r. **gospodarstwa domowe** otrzymały około 11 % kwoty dotacji ogółem, głównie w postaci dotacji na zapotrzebowanie na energię lub dotacji na efektywność energetyczną, a także na wsparcie zużycia energii elektrycznej.

Przedstawiona w **krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu** sytuacja w zakresie dotacji jest dość zróżnicowana. W ośmiu krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu dopłaty nie zostały określone ilościowo, a w kolejnych czterech nie podano żadnych informacji na temat dotacji. Cztery państwa członkowskie przekazały jedynie częściowe informacje. Tylko sześć państw członkowskich (Austria, Niemcy, Francja, Hiszpania, Łotwa i Litwa) przedstawiło harmonogram stopniowego wycofywania (przynajmniej części) obecnych dotacji. Cztery państwa członkowskie (Chorwacja, Czechy, Finlandia i Malta) wyraźnie stwierdziły, że nie planują stopniowego wycofywania dotacji wspierających transformację energetyczną.

Dotacje w dziedzinie energetyki zidentyfikowane w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu wskazują, że ich suma wynosi 55 mld EUR, co stanowi jedną trzecią kwoty określonej w badaniu. Liczba środków określonych w badaniu jest znacznie wyższa niż

⁹ Wysokie dotacje w formie taryf gwarantowanych odzwierciedlają spuściznę poprzednich mechanizmów, ponieważ ta forma wsparcia nie jest już stosowana, z wyjątkiem drobnych producentów.

¹⁰ Znaczną część tych płatności z tytułu zdolności wytwórczych można powiązać z elektrowniami na paliwa kopalne, natomiast energia ze źródeł odnawialnych lub reagowanie na zapotrzebowanie stanowią jedynie niewielki odsetek.

liczba sugerowana w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu. Państwa członkowskie mogły przyjąć różne interpretacje sposobu zgłaszania dotacji w dziedzinie energetyki. Chociaż kilka państw członkowskich przekazało dane za 2018 r. lub 2019 r., to niektóre z nich odniosły się do wcześniejszych okresów, a jeszcze inne nie określiły roku sprawozdawczego.

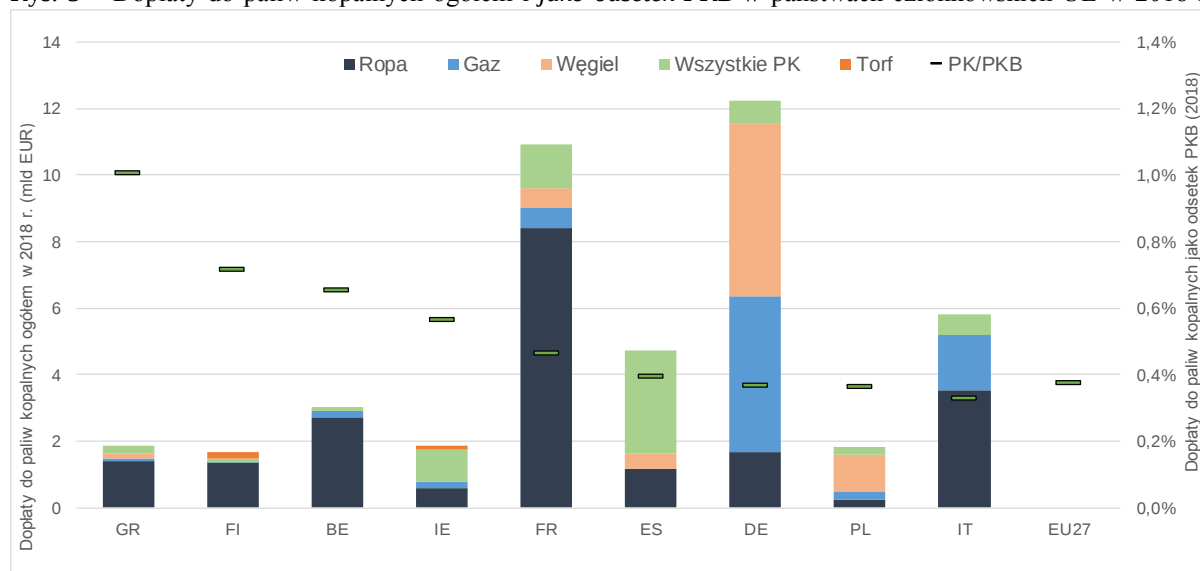
Aby sprawozdawczość na temat postępów w stopniowym wycofywaniu dotacji w dziedzinie energetyki była kompleksowa i rzeczowa, w szczególności w odniesieniu do paliw kopalnych, w przyszłych sprawozdaniach z postępów i zaktualizowanych planach należy podjąć kwestie niekompletności i braku spójności praktyk sprawozdawczych, przy czym państwa członkowskie powinny otrzymać jaśniejsze wytyczne dotyczące sposobu sporządzania sprawozdań na temat dotacji.

2.2. Dopłaty do paliw kopalnych w UE

Dopłaty do paliw kopalnych, wynoszące 50 mld EUR w 2018 r.¹¹, utrzymywały się na stosunkowo stabilnym poziomie w ciągu ostatniej dekady, osiągając najwyższy poziom 53 mld EUR w 2012 r. Zaczęły one ponownie rosnąć od 2015 r., zwiększając się o 6 % do 2018 r.

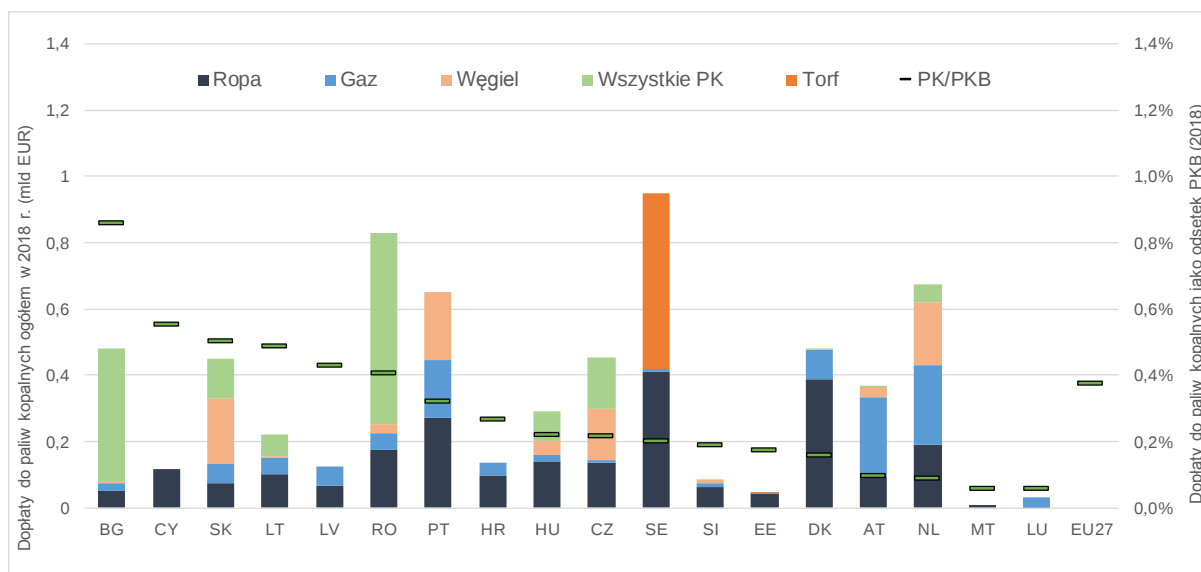
Wartość tych dopłat wyrażona jako odsetek PKB wahała się od 1 % w Grecji do mniej niż 0,1 % w Luksemburgu (średnio 0,4 %¹²). Podczas gdy dotacje na produkty ropopochodne były większe we Francji i we Włoszech, to dotacje na węgiel i gaz odgrywały większą rolę w Niemczech.

Rys. 3 – Dopłaty do paliw kopalnych ogółem i jako odsetek PKB w państwach członkowskich UE w 2018 r.

¹¹ Źródło: badanie zlecone przez Komisję.

¹² W wartościach bezwzględnych dotacje miały zakres od 10 mln EUR na Malcie do 12,2 mld EUR w Niemczech. Biorąc pod uwagę różną wielkość gospodarek UE, dotacje wyrażone jako odsetek PKB są bardziej porównywalne między państwami.

Źródło: Study on energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments (Badanie kosztów energii, podatków i wpływu interwencji rządowych na inwestycje).

Aby kwotę 50 mld EUR dopłat do paliw kopalnych przedstawić we właściwym kontekście, należy stwierdzić, że inwestycje w nowe moce wytwórcze energii wiatrowej¹³ wyniosły w 2018 r. w UE 16 mld EUR, podczas gdy inwestycje w wytwarzanie z energii słonecznej wyniosły w tym samym okresie około 8 mld EUR. Inwestycje w systemy przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej (w tym nowe zdolności i modernizacje) w tym samym roku wyniosły 31 mld EUR.

W latach 2015–2018 dopłaty do paliw kopalnych najbardziej wzrosły we Francji (o ponad 2 mld EUR, czyli 27 %, głównie dzięki środkom wspierającym zużycie paliwa w transporcie towarowym). Jednocześnie zmniejszyły się one jednak nieznacznie w niektórych państwach, np. we Włoszech (o 0,4 mld EUR, czyli 6 %, głównie z powodu zmniejszenia zwolnień z podatku akcyzowego w transporcie i redukcji taryf gwarantowanych dla wytwarzania energii elektrycznej) i w Niemczech (o 0,3 mld EUR, czyli o 2 %, ze względu m.in. na obniżenie dotacji dla sektora węglowego).

W 2018 r. ponad 60 % dopłat do paliw kopalnych można było powiązać ze środkami wspierającymi zapotrzebowanie na energię, co wskazuje, że wsparcie to spowodowało zwiększenie zużycia paliw kopalnych. Istotne jest również wsparcie na rzecz wytwarzania energii elektrycznej z paliw kopalnych, które wynosi 30 %, podczas gdy jedynie 5 % przeznaczono na restrukturyzację przemysłu w celu zmniejszenia zależności od paliw kopalnych. Oznacza to konieczność przesunięcia środków na cel, jakim jest zmniejszenie zużycia paliw kopalnych.

Dotacje dla **ropy naftowej i produktów ropopochodnych**, które stanowiły prawie połowę łącznej kwoty, wzrosły o 18 % w latach 2015–2018, natomiast inne rodzaje dopłat do paliw kopalnych pozostały na niezmienionym poziomie lub się zmniejszyły. Wzrost cen ropy naftowej w tym okresie mógł mieć również wpływ na dotacje na produkty ropopochodne.

¹³ Źródło: badanie zlecone przez Komisję. W tym nowe instalacje lądowe i morskie, które w 2018 r. osiągnęły moc, odpowiednio, 6,8 GW i 0,6 GW. Nowe instalacje wykorzystujące energię słoneczną obejmują urządzenia fotowoltaiczne i urządzenia do ogrzewania energią słoneczną o mocy, odpowiednio, 7,1 GW i 1,4 GW w tym samym okresie.

W 2018 r. dotacje na węgiel, gaz ziemny i inne dotacje na paliwa (np. na skojarzoną produkcję ciepła i energii elektrycznej) stanowiły około 17–18 % wszystkich dotacji.

W porównaniu z rokiem 2015 dotacje na **węgiel** zmniejszyły się o 9 %, co odpowiada malejącemu udziałowi węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej. Jednocześnie dotacje na **gaz ziemny** wzrosły o 4 %. Dane te nie odzwierciedlają przejścia z węgla na gaz w koszyku energetycznym UE, które miało miejsce w 2019 r., ale można założyć, że oprócz niższego zużycia dotacje na węgiel zmniejszyły się dodatkowo od 2018 r., a dotacje na gaz mogły się zwiększyć w sektorze energetycznym.

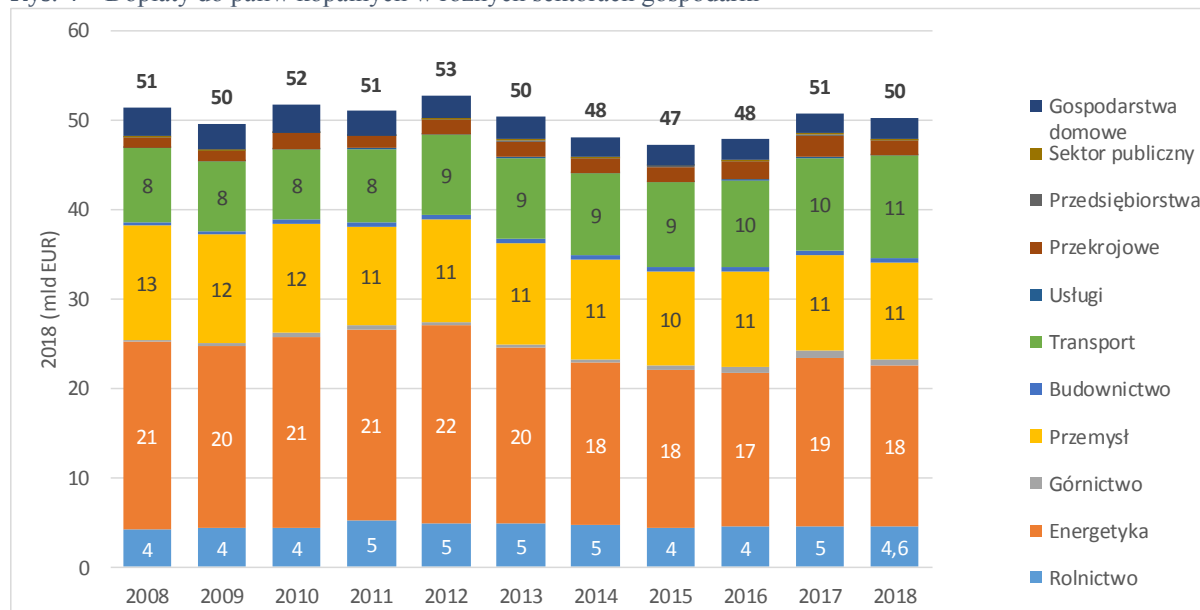
Dotacje na paliwa kopalne w **sektorze energetycznym** utrzymywały się na stabilnym poziomie w latach 2015–2018, przy czym dotacje na węgiel wyniosły 30 %. W 2018 r. sektor **transportu** otrzymał 20 % więcej dopłat do paliw kopalnych niż 3 lata wcześniej, głównie w formie dotacji na produkty ropopochodne. W tym samym okresie dopłaty do paliw kopalnych w **rolnictwie** wzrosły o 6 % i były prawie wyłącznie związane z dotacjami na produkty ropopochodne. Dopłaty do paliw kopalnych w **sektorach przemysłu i gospodarstwach domowych** wzrosły jedynie o 3–4 %. Podczas gdy paliwa kopalne otrzymały 10 % dotacji dla gospodarstw domowych ogółem, udział ten wynosił ponad połowę w przemyśle.

Jeśli chodzi o źródła finansowania, dopłaty do paliw kopalnych były udzielane głównie w formie wydatków podatkowych¹⁴ (około 70 % całości, z uwzględnieniem zwolnień z podatku konsumpcyjnego i podatku akcyzowego, obniżek, zwrotów itp.). Podtrzymywanie cen i wsparcie dochodów było trzy razy niższe. Transfery bezpośrednie, głównie w formie dotacji, odegrały mniejszą rolę.

---

¹⁴ Należy zauważyć, że w przypadku ulg podatkowych przy obliczaniu dotacji uwzględnia się jedynie różnice stawek podatkowych w ramach tego samego paliwa. Nie oblicza się dopłat obejmujących więcej niż jedno paliwo, ponieważ wykonanie takich obliczeń w spójny sposób we wszystkich sektorach i w odniesieniu do wszystkich rodzajów paliw byłoby niezmiernie skomplikowane. Na podstawie częściowych danych dotyczących poszczególnych państw w badaniu przedstawiono jednak szacunkowe oceny finansowania skrośnego oleju napędowego i benzyny. Liczby te nie są uwzględnione w kwocie dotacji w UE ogółem, ponieważ dostępne są jedynie cząstkowe informacje. Szacuje się również potencjalne dopłaty do paliw w międzynarodowym sektorze morskim i lotniczym, ale nie uwzględniono ich w kwocie dotacji UE ogółem. Dalsze informacje można znaleźć w opracowaniu zatytułowanym „Study on energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments” (Badanie kosztów energii, podatków i wpływu interwencji rządowych na inwestycje) [link].

Rys. 4 – Dopłaty do paliw kopalnych w różnych sektorach gospodarki

Źródło: Study on energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments (Badanie kosztów energii, podatków i wpływu interwencji rządowych na inwestycje).

Zagregowane dane z **krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu dotyczą jedynie 30 mld EUR dopłat do paliw kopalnych**, co stanowi 60 % w odniesieniu do ustaleń badania zleconego przez Komisję. Trzy państwa członkowskie (Chorwacja, Estonia i Malta) wyraźnie stwierdziły, że nie planują stopniowego wycofywania (szeregu konkretnych) dopłat do paliw kopalnych, powołując się głównie na ochronę konkurencyjności lub rentowność różnych sektorów.

Trzydzieści państw członkowskich (Austria, Belgia, Bułgaria, Niemcy, Dania, Grecja, Finlandia, Francja, Włochy, Litwa, Łotwa, Portugalia i Hiszpania) wskazało, że zamierzają opracować plany stopniowego wycofywania dopłat do paliw kopalnych, chociaż nie wszystkie z nich w pełni opracowały swoje plany. Niepełne dane nie pozwalają przedstawić kompleksowego obrazu sytuacji i wymagają znacznej poprawy w zakresie sprawozdawczości.

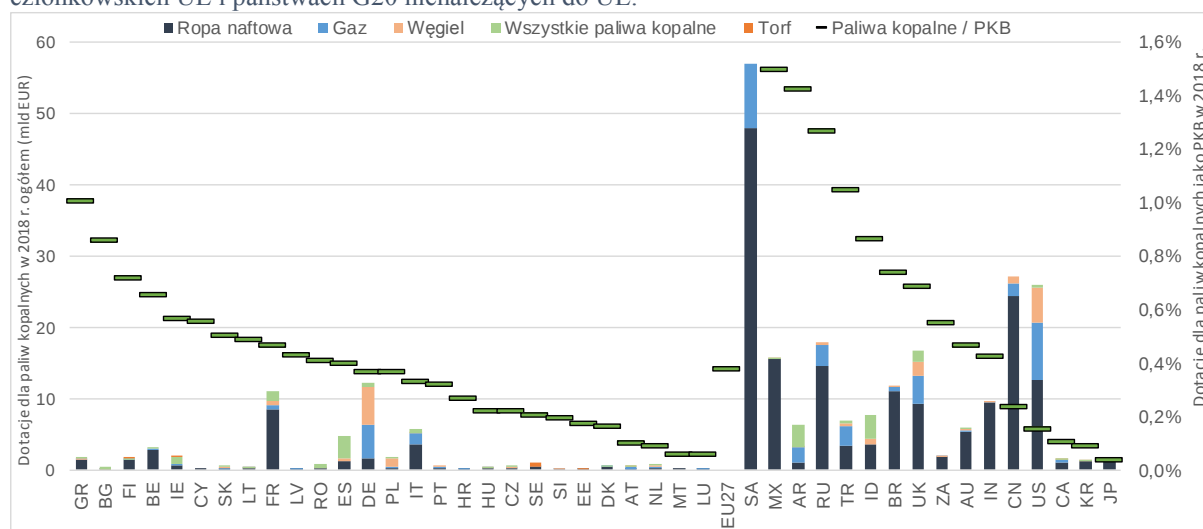
Państwa członkowskie będą musiały wyznaczyć swoje krajowe cele w zakresie stopniowego wycofywania dotacji w dziedzinie energetyki, w szczególności dla paliw kopalnych, w ramach sprawozdań z postępów na podstawie rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną.

3. Porównanie dopłat do paliw kopalnych w różnych państwach

Państwa grupy G20 spoza UE wydają więcej na dopłaty do paliw kopalnych w porównaniu ze swoim PKB w odniesieniu do średniej UE wynoszącej 0,4 % (z pewnymi wyjątkami, a mianowicie Chin, USA, Kanady, Korei i Japonii). Państwa, które są dużymi producentami energii z paliw kopalnych, wydają proporcjonalnie więcej na powiązane dotacje. W 2018 r. Arabia Saudyjska przeznaczyła ponad 8 % swojego PKB na dopłaty do paliw kopalnych. Kwota ta sama w sobie przewyższała łączne dopłaty do paliw kopalnych w UE i była przeznaczona przede wszystkim na wsparcie krajowego zużycia produktów ropopochodnych. W

porównaniu z UE Rosja przeznaczyła trzy razy więcej środków na dopłaty do paliw kopalnych wyrażone jako odsetek PKB.

Rys. 5 – Dopłaty do paliw kopalnych w wartościach bezwzględnych i jako odsetek PKB w państwach członkowskich UE i państwach G20 nienależących do UE.

Źródło: Study on energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments (Badanie kosztów energii, podatków i wpływu interwencji rządowych na inwestycje) oraz obliczenia wykonane we własnym zakresie. W przypadku państw nienależących do UE wyniki należy interpretować z dużą dozą ostrożności, uwzględniając ograniczoną porównywalność klasyfikacji dotacji i metod ich przydzielania w powiązaniu z trudnościami w zakresie gromadzenia danych. Na wykresie nie można tego wyraźnie pokazać, ale Arabia Saudyjska przeznaczyła ponad 8 % swojego PKB na dopłaty do paliw kopalnych.

4. Wnioski

Ustalenia zawarte w niniejszym sprawozdaniu opierają się w dużej mierze na badaniu dotyczącym dotacji zleconym przez Komisję. Dzięki niemu uzyskano bardziej kompleksowe informacje na temat dotacji w porównaniu z informacjami na temat dotacji w dziedzinie energetyki i dopłat do paliw kopalnych przedstawionymi w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu.

W ostatnim dziesięcioleciu dopłaty do paliw kopalnych nie zmniejszyły się znacząco; w niektórych przypadkach nastąpił nawet wzrost.

Ponadto konieczna jest większa kompletność i spójność krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu przedstawianych przez państwa członkowskie. Porównanie z badaniem zleconym przez Komisję wskazuje, że państwa członkowskie zaniżyły poziom dotacji w swoich planach krajowych. Tylko kilka państw członkowskich przedstawiło szczegółowe plany stopniowego wycofywania dotacji. Wskazuje to na potrzebę dalszych działań.

Wytyczne Komisji dotyczące definicji, zakresu i metod bardziej spójnego i porównywalnego opracowywania przez państwa członkowskie sprawozdań na temat dotacji w dziedzinie energetyki, w tym dopłat do paliw kopalnych, mogłyby stanowić jeden ze sposobów poprawy sytuacji i zwiększenia kompleksowości i dokładności przyszłych sprawozdań z postępów.

Komisja opublikuje również szczegółowe wyniki zleconego przez nią badania dotyczącego dotacji, aby przedstawić kompleksowy obraz sytuacji¹⁵.

---

¹⁵ Zob. Study on energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments (Badanie kosztów energii, podatków i wpływu interwencji rządowych na inwestycje) (wraz z zestawieniami informacji dotyczącymi poszczególnych państw) https://ec.europa.eu/energy/studies_main/final_studies/study-energy-costs-taxes-and-impact-government-interventions-investments_en